

Predan na uporabu Hrvatski dom u Pečuhu

Foto: MTI

4. – 5. stranica

Pomurje na fotografiji

8. stranica

III. Gradišćanska gala

9. stranica

Damir Krstičević posjetio HOŠIG.

10. stranica

Komentar

Ispiranje...

Čitam da ugledni američki filozof, politički aktivist i profesor emeritus lingvistike Noam Chomsky sastavio je listu najsnažnijih i najučinkovitijih strategija za kojom posežu mediji kako bi se uspostavila manipulacija nad stanovništvom. Zahvaljujući rekvizitima medija, propagandi, stvarani su ili uništavani društveni pokreti, a jednako tako i opravdani ratovi i poticane su neke druge ideološke struje. A kako bi ponor između obrazovanja viših i nižih slojeva društva ostao nepremostiv, kvaliteta obrazovanja nižih društvenih slojeva treba biti što slabija ili ispod prosjeka. Pokazali su se učinkovitom taktikom poticanje gluposti, promicanje osjećaja krivnje, stvaranje umjetnih problema i onda ih s jednim pokretom magično rješavati. Jedna od Chomskyjevih točaka jest stvaranje problema. Mediji nametnu priču kako je došlo do pojačavanja gradskog nasilja. Javnost se uplaši i na kraju pristaje na uvođenje novih sigurnosnih mjera i politike na štetu građanske slobode. A ključni je element društvenog nadzora također i ometanje ili odvratanje pozornosti od važnih pitanja ili promjena o kojima odlučuje politička elita, to jest treba podastirati nevažne informacije. Bit je da se pozornost javnosti drži daleko od stvarnih društvenih problema ili, kako Chomsky tvrdi: „Zadržati javnost zauzetom, zauzetom, zauzetom, tako da nema vremena za razmišljanje, vratite ih natrag na farmu među druge životinje.“ Tu je i stvaranje osjećaja krivnje, razviti priču da pojedinac vjeruje da je on jedini krivac za svoju nesreću, i to zbog svoje inteligencije i sposobnosti ili nedovoljnih napora. Znači, umjesto pobune protiv gospodarskog sustava, pojedinac se ne bunji, jer sam sebe krivi. Također javnost treba poticati u prihvaćanju prosječnosti. Potrebno je uvjeriti ljude da je pomodno ili poželjno biti glup, vulgarn i neobrazovan. Istovremeno treba izazivati otpor prema kulturi i znanosti. I nismo još govorili o osjećajima... iskorištavanje emocionalnog stajališta pojedinca omogućuje nametanje ideje, želje, pa i strahova. To su samo neki od rekvizita ispiranja mozga pojedinca. Ne dajte se zavaravati i naučite čitati između redaka... ili samo čitajte knjigu po svome izboru, ugasite televizor, posvetite više vremena onima koje volite i vaš će mozak biti pun zlata koje neće se moći ispirivati.

Kristina

Glasnikov tjedan

Riječ demokracija dolazi iz grčke riječi δημοκρατία, koja pak dolazi od riječi δημος, što znači „narod“, i riječi κρατειν, što znači „vladati“, te dočетка ία. Demokracija bi dakle bila vladavina naroda. Volimo kazati da smo dio demokratskoga društva. Njegova su osnovna polazišta po udžbeničkim napisima: volja svih, izražena glasovanjem jedan čovjek jedan glas, i to tajnim glasovanjem. Demokracija je pluralistički oblik vlasti u kojem sve odluke donose izravno ili neizravno većinom glasova kroz izborne procedure. Demokracija tek onda živi i ona ovisi o aktivnom sudjelovanju građana u njoj. Preduvjet bilo kakvog zalaganja ili angažiranja jest znanje i tek znanje i poznavanje činjenica jer zalagati se može i tako pridonijeti demokraciji samo osoba koja poznaje sustav, mehanizme i institucije demokratske države. Iz tog se razloga promicanje znanja, protok informacija i obrazovanje smatra važnim zadatkom demokracije. Da bi odluke bile demokratske, osim većinskog načela moraju ispuniti i daljnje kriterije: Ravnopravnost: svatko može glasovati na izborima i sudjelovati na njima i imati samo jedan glas. Sloboda: ne smije se činiti pritisak. Kako bi se spriječili pritisci, glasuje se tajnim glasovanjem. Sloboda informacije: svi bi sudionici kroza slobodan pristup dostupnim informacijama trebali znati i razumjeti o čemu se odlučuje. Sloboda izražavanja: političkoj odluci treba prethoditi slobodna razmjena mišljenja i stavova. Aktivno biračko pravo: svi građani imaju pravo kandidirati se za bilo kakve kadrovske

odluke. Alternativa: prava se odluka može donijeti samo ako postoji nekoliko alternativa. Čitam ovih dana na <https://digitalna-demokracija.com> da je engleski filozof Bertrand Russell objavio 1951. godine u New York Timesu članak pod nazivom “Najbolji odgovor na fanatizam – liberalizam”, s podnaslovom: “Njegovo staloženo traganje za istinom, koje se na mnogim adresama smatra opasnim, ostaje nada čovječanstva.” Russell između ostaloga kaže da vjeruje u demokraciju, ali mu se ne sviđa poredak koji vjeru u demokraciju čini obvezatnom” te nudi svojih ‘deset zapovijedi’ o životu u duhu liberalizma. 1: Ne osjećajte se apsolutno sigurnim ni u što. 2: Nemojte misliti da vrijedi stvoriti uvjerenje prikrivanjem dokaza jer dokazi će sigurno izaći na

Promicanje znanja, protok informacija i obrazovanje smatraju se važnim zadatkom demokracije.

vidjelo. 3: Nikada ne pokušajte obeshrabriti razmišljanje jer ćete sigurno uspjeti u namjeri. 4: Kada se nađete licem u lice s protivljenjem, čak i ako se radi o vašem partneru ili djeci, nastojte ih nadvladati argumentima, a ne autoritetom jer pobjeda ostvarena na taj način nestvarna je i iluzorna. 5: Nemajte poštovanja prema autoritetu drugih jer uvijek možete naći suprotni oblik autoriteta. 6: Ne koristite se silom za potiskivanje mišljenja za koje mislite da je opasno jer ako to učinite, ta mišljenja potisnut će vas. 7: Ne bojte se imati ekscentrično mišljenje jer svako sada općeprihvaćeno mišljenje nekada se smatralo ekscentričnim. 8: Pronađite više užitka u inteligentnome neslaganju nego u pasivnome sporazumu jer ako cijenite inteligenciju kao što biste trebali, ovo prvo znači dublje razumijevanje od potonjega. 9: Budite beskrupulozno istinoljubivi čak i kada je istina nezgodna jer ćete imati više problema kada je pokušate sakriti. 10: Ne osjećajte zavist prema sreći onih koji žive u raju za budale jer samo će budale misliti da je to sreća.

Branka Pavić Blažetin

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI *glasnik*

**UDRUGA BARANJSKIH HRVATA I
HRVATSKA SAMOUPRAVA ŽUPANIJE BARANJE
SRDAČNO VAS POZIVAJU NA GOSTOVANJE
FOLKLORNOG ANSAMBLA „LINDO“
IZ DUBROVNIKA**

VRIJEME I MJESTO
SUBOTA, 24.03.2018 MOHLAČ,
KINO DVORANA KOSSUTH 16.00 SATI
NEĐELJA, 25.03.2018 SALANTA,
DOM KULTURE 18.00 SATI

Festival „Jelen/Lét“ narodnosnih kazališta u Mađarskoj

Nacionalno kazalište i Srpsko pozorište domaćini su ovogodišnjeg festivala narodnosnih kazališta u Mađarskoj „Jelen/Lét“, koji se održava između 20. i 27. ožujka 2018. u Budimpešti, u organizaciji Saveza narodnosnih kazališta i Srpskoga pozorišta. Petnaest festivalskih ostvaraja u izvedbi amaterskih družina i profesionalnih narodnosnih kazališta očekuje ljubitelje teatra. Smotru otvara zajednička narodnosna predstava naslova „Levesben“ u Srpsko-me pozorištu 20. ožujka 2018., ali nastupa i Malko Teatro, Karaván Színház, kazališna družina „Páfrányvirágok“ Osnovne škole „Lakatos Menyhért“, slovačko kazalište Vertigo, grčko kazalište „Kritiki Skepsi“, teatar Cervinus, njemačko kazalištv i Srpsko pozorište. Pečuško Hrvatsko kazalište gostuje zajedničkim proizvodom s vinkovačkim Gradskim kazalištem „Joza Ivakić“ naslova „Vrzlino kolo“ u Nacionalnom kazalištu, 23. ožujka 2018., s početkom u 17 sati. Redatelj je ljubavne komedije u četiri čina Vjekoslav Janković, koreograf Danijel Šota, kostimografiju i kulise te video potpisuje Saša Došen, a na harmonici svira Andrej Pezić. U predstavi glume: Ivan Čačić, Matea Marušić, Katarina Baban, Denis Brižić, Hrvoje Seršić, Selena Andrić, Goran Smoljanović, Katarina Kistić, Vlado Andrić te statisti iz vinkovačkoga Folklornog ansambla „Lisinski“. Ulaznice mogu se kupiti:

<https://www.jegymester.hu/hun/Event/62001428/VRZINO-KOLO---a-Pecsi-Horvat-Szinhaz-vendegjateka>

ČIKERIJA

Zbog kratkoće pokladnoga razdoblja, ali i već ustaljene tradicije, u suorganizaciji Hrvatske samouprave i KUD-a „Rokoko“, 24. veljače u Čikeriji je priređeno Bunjevačko prelo. U programu su nastupile skupine domaćeg KUD-a „Rokoko“, a na Prelu je svirao garski Orkestar „Bačka“.

Pokretanje izravne autobusne linije Osijek – Pečuh

U sklopu Dvodnevne međunarodne konferencije „Mogućnosti suradnje u mađarsko-hrvatskome regionalnom razvoju“ koju je organizirala Europska grupacija za teritorijalnu suradnju Pannon EGTC, a održana je u Osijeku 5. – 6. veljače potaknuto je ponovno pokretanje izravne autobusne linije Osijek – Pečuh (postojala je izravna željeznička veza do 2012.; od svibnja 2013. do prosinca 2014., predviđena određena usluga autobusnoga prijevoza; od tada ne postoji izravna veza javnog prijevoza s obje strane granice). Taj je poticaj pozdravio i načelnik grada Osijeka Ivan Vrkić, koji je naglasio da Osijek i Pečuh njeguju prijateljske odnose više od 45 godina, te imaju zajedničku austro-ugarsku povijest i mnoštvo poveznica.

Južnoameričke avanture

Ugodni razgovori s lektorom Dubravkom Vrbešićem počeli su u knjižnici Odjela za kroatistiku. Dana 20. veljače okupili smo se na petom katu D zgrade Filozofskog fakulteta u Pečuhu s obiljem grickalica u dobrom društvu. Bilo nas je petero koji smo ubijali vrijeme kratkim anegdotama dok ostali uzvanici nisu počeli stizati. Čavrljali smo ondje sve dok nije ponestalo stolaca, te smo se oko 17 sati premjestili u učionicu s projektorom. Cilj je našega okupljanja bila želja da poslušamo lektorove pripovijetke: onaj tko je s njim prijatelj na Fejsu, već je znao o čemu se radi. Lektor je potanko dokumentirao svoj poduži posjet državama Južne Amerike i objavio mnoštvo slika na svom profilu o kojima smo dobili opširnije predavanja (uz više od tisuću fotografija te ponekih videa). Profesor Vrbešić posjetio je Brazil, Argentinu, Čile, Peru i Kolumbiju; njegove su nas priče očarale, približio nam je malo one krajeve o kojima često sanjamo ili pak nismo u tome stanju da se i sami onamo zaputimo.

Ana -Rea Jeđud

ALJMAŠ

U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, 17. veljače u tome bačkom gradu priređeno je već tradicionalno Veliko bunjevačko prelo. U prigodnome kulturnom programu u domu kulture nastupili su učenici mjesne škole s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika, Pjevački zbor bunjevačkog „Divan-kluba“, aljmaška skupina Tamburaškog orkestra „Danubia“ te Izvorna bunjevačka folklorna skupina iz Gare. Nakon programa u gostionici „Žuto ždrijebe“ održana je pokladna zabava. Za dobro raspoloženje ove se godine pobrinu garski Orkestar „Bačka“.

Hrvatski dom u Pečuhu

FOTO: ANDREA HÁTHÁZI - MÜLLER

U Pečuhu je u svečanim okvirima 5. ožujka predana na uporabu zgrada Hrvatskog doma u kojem sjedište imaju Ured Hrvatske državne samouprave i Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj. Zgradu je od Samouprave grada Pečuha kupila Hrvatska državna samouprava iz svojih sredstava, a obnovu i izgradnju Hrvatskoga doma podupirali su Ministarstvo ljudskih resursa i Fond za razvoj ljudskih potencijala.

Ukupna je cijena nekretnine kupljene od grada Pečuha, krajem 2016. godine, 125 730 000 forinta, a kupljena je odlukom HDS-ove Skupštine na teret Croaticina duga (od 112 506 000 forinta). U prvome vremenskom rasporedu obnovljen je dio zgrade u kojoj će biti smještene uredske prostorije Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, uz državnu potporu od 24 412 500 forinta. U drugome vremenskom rasporedu odrađeno je uređivanje Hrvatskoga doma. Iz stavke državnoga proračuna za 2017. Godinu, temeljem zakona XC. iz 2016. godine priloga I, poglavlja XX Ministarstva ljudskih resursa, na teret fonda „Potpora narodnosnim ustanovama za njihov udio u natječajima ulaganja, obnove“ dodijeljeno je 67 800 000 forinta za izgradnju pečuškoga Hrvatskog doma kao odgojnog, kulturnog, znanstvenog i političkog središta Hrvata u Mađarskoj. Hrvatski dom u Pečuhu proteže se na 500 četvornih metara, prizemlja, kata i potkrovlja.

Svečanom otvaranju zgrade pečuškoga Hrvatskog doma privali su brojni uglednici javnog i političkog, kulturnog i znanstvenog života Hrvata u Mađarskoj, i brojni uzvanici javnog i političkog života Mađarske i Republike Hrvatske.

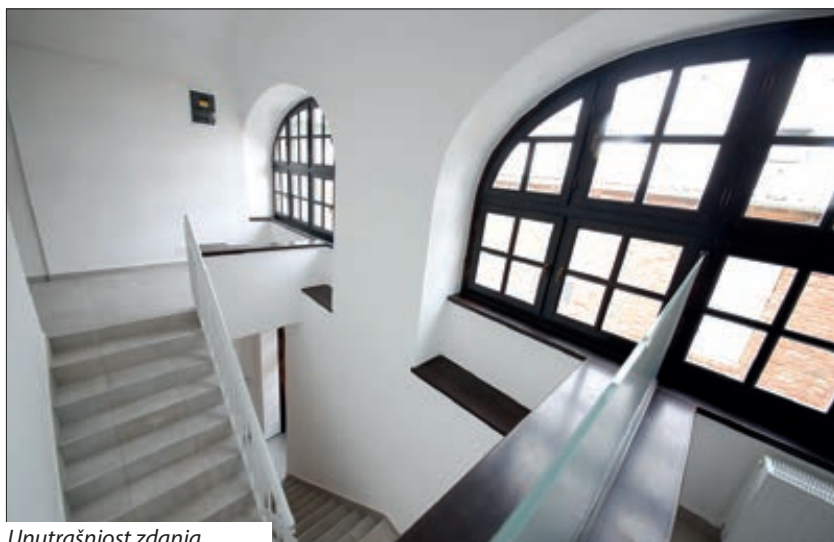
Svečane govore održali su Zvonko Milas, državni tajnik Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Miklós Soltész, državni tajnik za vjerske, narodnosne i civilne veze Ministarstva ljudskih resursa, Zsolt Páva, načelnik grada Pečuha, i Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave.

Zvonko Milas, državni tajnik Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, u svom je obraćanju između ostaloga rekao:

Ovaj je dom, jednako kao i sportska dvorana u Lugu, najbolji pokazatelj i najbolji način oživotvorenja svih preporuka koje donosi Međuvladin mješoviti odbor. Siguran sam kako će ovaj Hrvatski dom stvoriti još bolje uvjete za rad hrvatske zajednice, siguran sam da će biti poticaj u još boljem, predanijem i ustrajnijem radu na očuvanju svega onoga po čemu se prepoznajete kao Hrvati. U očuvanju hrvatskoga kulturnog identiteta i svega onoga što stoji u hrvatskoj tradiciji. I siguran sam da će naši Hrvati svojim radom obogatiti, kako Mađarsku, tako i Republiku Hrvatsku, sa svojom raznolikošću, jer time pridonose svemu onome što znači bolji život.

Miklós Soltész, državni tajnik, pozdravlja nazočne.

Unutrašnjost zdanja

Miklós Soltész, državni tajnik za vjerske, narodnosne i civilne veze Ministarstva ljudskih resursa, obračujući se nazočnima, naglasio je:

Mađarska je vlada izgradnji ovoga objekta pridonijela sa 70 milijuna forinti, a ovom prigodom želim reći da će mađarska vlada dati dodatnih 10 milijuna forinta za unutarnje opremanje.

U ovim područjima možemo ostati i opstati kao Mađari, kao Hrvati, kao Nijemci i bilo koja druga manjina jedino tako da podupiremo i jačamo kulturu, običaje, obrazovanje, jezik i vjeru jedni drugih.

Već tisućljeće živimo ovdje zajedno. Ako i ubuduće budemo sudjelovali u ovako lijepim prigodama kao što je ova današnja, u otvorenju novih zgrada i objekata, onda sam sasvim siguran da ćemo i idućih stoljeća opstati ovdje – Hrvati u Mađarskoj, Mađari u Hrvatskoj. Bog blagoslovio sve one koji su tome pridonijeli i blagoslovio predstavnike Hrvata koji ovdje jako mnogo rade za ovdašnju manjinu. Neka im Bog pomogne i u daljnjem radu!

Zsolt Páva, načelnik grada Pečuha, u svom je obraćanju istaknuo:

Čak i među stanovnicima grada Pečuha malo je onih koji znaju da je ovo jedna od najstarijih zgrada u ovome gradu. Kada je Pečuh oslobođen od Turaka, na kartama iz toga vremena ova je zgrada već otprilike nacrtana u ovim okvirima. Jako je važna povijesna pozadina, tisućljetna suradnja i suživot koji imamo, i mislim da je to jako mnogo pridonijelo životu u Pečuhu.

Važna je činjenica da je proteklih 20 godina bilo posebno značenje u suradnji dvaju naroda. U tih 20 godina obnovljene su i uspostavljene ustanove Hrvata ovdje. Tu mogu spomenuti obrazovanje i škole, ali jednako tako i Hrvatsko kazalište koje će se uskoro otvoriti, Hrvatski klub „August Šenoa“ ili pak ovu zgradu. To nije važno samo iz razloga da bude više ustanova ovdje u

Dio nazočnih uglednika

gradu, nego su te ustanove važne i pridonose tomu da ovdašnji Hrvati čuvaju svoje hrvatstvo i svijest o tome da su Hrvati.

Vrlo je važno što su zahvaljujući vladama, ministarstvima kulture i zahvaljujući ovdašnjim ustanovama, Hrvati očuvali svoju samobitnost. Moram reći da su Hrvati ovdje u Pečuhu nazočni i imaju svoju težinu. Pečuh je Hrvate u tom pogledu uvijek smatrao partnerima, a nadam se da će tako biti i ubuduće.

Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, kazao je između ostaloga:

Ovo je još jedan iznimno važan događaj u životu hrvatske zajednice u Mađarskoj. Nalazimo se u najužem središtu jednog od najljepših gradova Mađarske, usred srednjovjekovne zgrade pod zaštitom spomenika kulture, u kojoj ćemo dobiti podružnicu Ureda Hrvatske državne samouprave, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, Ured za međunarodne projekte, a možda jednoga dana i Generalni konzulat Republike Hrvatske. I vjerojatno će ovo postati jedan od najvažnijih političkih, znanstvenih i kulturnih centara hrvatske zajednice u Mađarskoj.

Ivan Gugan, HDS-ov predsjednik, drži svečani govor.

Hrvatska državna samouprava zadnjih je godina širom zemlje utemeljila razne obrazovne, kulturne i znanstvene ustanove kako bi što efikasnije izvršavala svoju primarnu zadaću – očuvanje hrvatskog jezika, kulture i običaja. Smatramo da u 21. stoljeću, u vrijeme globalizacije, institucionalizacija pravi je put manjine u ostvarivanju svojih ciljeva. U tom kontekstu, iznimno važnu zadaću ima i Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj koji je sa svojim dosadašnjim djelovanjem i projektima pokazao intelektualne potencijale naše zajednice i koji će konačno u adekvatnim prostorijama moći nastaviti svoj rad.

Ovom prigodom želio bih zahvaliti Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske što je prepoznalo važnost ovoga projekta i potpomagalo ga s novčanim sredstvima, s približno 100 milijuna forinta. Jednako tako, zahvaljujem gradu Pečuhu koji nam je izašao ususret prilikom kupnje ovog impozantnog zdanja. Posebno zahvaljujem parlamentarnom zastupniku Péteru Csiziju na velikom zalaganju i pomoći pri izgradnji Hrvatskog doma u Pečuhu. Morao bih čestitati i projektantu te izvođačima radova koji su obnovili zgradu prema najstrožim propisima Zakona za spomenike kulture. Vjerujem da će izraz Hrvatski dom biti dio pečuške svakodnevice, da će se na njemu vijoriti mađarska i hrvatska zastava i da će naši potomci ovu zgradu smatrati jednim od najvažnijih centara Hrvata u Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

Dani hrvatskoga jezika u Santovu

Školsko natjecanje u kazivanju stihova

U okviru već tradicionalnih *Dana hrvatskoga jezika*, u organizaciji santovačke Hrvatske osnovne škole, 21. ožujka održano je natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku. Nakon izbora najboljih po razredima, na školskome natjecanju, koje je upriličeno u mjesnoj knjižnici, sudjelovalo je 29 ponajboljih kazivača od 1. do 8. razreda.

Prema odluci ocjenjivačkog suda, u kojem su bile učiteljice razredne nastave i učiteljice hrvatskoga jezika, najboljima su proglašeni u kategoriji 1.-2. razreda 1. mjesto Leticija Buranj 1. r. (Jadranka Čunčić Bandov: *E, baš, hoću*), 2. Dorina Jakošević 1. r. (Stanislav Femenić: *Stonoga*) i 3. Johanna Kernya 2. r. (*Dječja pjesmica iz Santova*); u kategoriji 3.-4. razreda: 1. Sonja Prehalek 3. r. (Stanislav Femenić: *Kad se čičak zaljubio*), 2. Sanja Baltin 4. r. (Vera Zemunić: *Kad je lasta prijatelj*) i 3. Mate Orban 3. r. (Stanislav Femenić: *Stonoga*); u kategoriji 5.-6. razreda: 1. Vivien Jakošević 5. r. (Mišo Jelić: *Svi na prelo*), 2. László Tóth 5. r. (Nikola Milićević: *Zlatna grana*), 3. Robert Buranj 6. r. (Marko Dekić: *Selo*); u kategoriji 7.-8. razreda: 1. Marina Galić 7. r. (Mišo Jelić: *U čast ikavici*); 2. Sara Barna 8. r. (Jure Kaštelan: *Konjanik*), 3. Natanael Nagy 8. r. (Vjekoslav Majer: *Školski praznici*).

Najboljima su uručene spomenice i skromni darovi, a pobjednici kategorija predstavljat će santovačku školu na državnom natjecanju u kazivanju stihova i proze.

Najbolji kazivači stihova santovačke škole

Korizmeno vrijeme u Santovu

Križni put, trodnevna duhovna priprava i glavni obredi u Velikome tjednu na hrvatskome jeziku

Čistom Srijedom počela je korizma, a već po običaju i u santovačkoj župi u petak, 16. Veljače, ona je obilježena pokorom i pobožnošću križnoga puta. Budući da se u Santovu kroz crkvenu godinu naizmjenično održavaju hrvatski i mađarski tjedni, pobožnost križnoga puta vodi se na jeziku danoga tjedna. Unatoč tome što je u petak, 16. Veljače, bio mađarski tjedan te je prva pobožnost križnog puta u župnoj crkvi održana na mađarskom jeziku, s obzirom na tonski zapis Radija Mária molitveni je dio bio mađarskom, a pjevalo se i na hrvatskome jeziku. Sljedećih tjedana pobožnost križnoga puta vodit će se naizmjenično na kalvariji mjesnoga groblja, u marijanskome svetištu na santovačkoj Vodici i u župnoj crkvi. Tako je pobožnost križnoga puta na hrvatskome jeziku obavljen 23. veljače, zatim 9. ožujka, a tako će biti i 23. ožujka s početkom u 15 sati.

Trodnevna duhovna priprava Santovačke župe za Uskrs održana je od 5. do 7. ožujka. Duhovnu pripravu hrvatske zajednice, misno slavlje i prigodnu propovijed sva tri dana predvodio je vlč. János Sztrikovits iz Bezdana, dugogodišnji novosadski župnik u miru. Pola sata prije mise bila je mogućnost za ispovjed vjernika na materinskom hrvatskom jeziku.

Budući da je posrijedi hrvatska crkvena godina, glavni obredi za Uskrs, na Veliki četvrtak, Veliki petak i Veliku subotu, održavaju se na hrvatskome jeziku. Korizma završava na Veliki četvrtak, a budući da je hrvatska crkvena godina, Muka i smrt Isusa Krista po Ivanu na Veliki petak u 15 sati pjeva se na hrvatskome jeziku. Kao i svake godine, Muka po Ivanu na hrvatskome jeziku izvodi se na Cvjetnicu na nedjeljnoj hrvatskoj misi, s početkom u 11.15. Mise na hrvatskome jeziku na prvi i drugi dan Uskrsa počinju po nedjeljnome misnom redu u 11.15.

Stipan Balatinac

BAJA

Pošto je putem natječaja osvojena potpora u iznosu od 500 milijuna forinta, grad Baja do kraja godine izgradit će biciklističku stazu na dvije dionice. Prva dionica, duga 2,25 kilometara, izgradit će se pokraj državne ceste broj 51, od kružnog toka na križanju Dózsiine i Kaszásseve ulice do sjevernog izlaza iz grada, od kružnog toka pokraj groblja na zapadnoj strani ceste, a od Ulice templom prelazi na istočnu stranu. Druga dionica, duga 1,45 kilometra, izgradit će se od križanja Segedinske ceste i Istočne avenije do križanja Istočne avenije i Ulice Istvána Nagya, dakle do Hladnjače (Hűtőház). Obje će dionice dobiti asfaltnu podlogu, uz dvosmjerno prometovanje. Trenutno se rade izvedbeni planovi, a gradnja će nakon pribavljanja dozvola i izbora graditelja početi krajem godine.

BIKIĆ

U tome bačkom naselju u tijeku je obnova liječničke ordinacije, u okviru koje su na prizemlju potpuno preuređene čekaonice, ambulante i popratne prostorije. Dva kućna liječnika skrbi za 2800 odraslih i djece, a vjerojatno će obnovljena zgrada vrata otvoriti sredinom ljeta. Kako uz ostalo reče načelnik László Kovács, i prije je bilo manjih radova, ali sada su osigurani uvjeti za potpunu obnovu. Za ulaganje, koje je počelo u drugoj polovici 2017. Godine, naselje je putem natječaja u okviru Operativnoga programa osvojilo potporu u iznosu od 80 milijuna forinta. Zgrada u središtu naselja samo je izvana ostala nepromijenjena. Između ostaloga gradi se nova ograda, ispred zgrade i parkiralište. S dvorišne strane natkriveno je stubište koje vodi na kat, promijenjeni su svi prozori i vrata, napravljena je izolacija. U zgradi je smještena i čajna kuhinja.

Hrvatski bal u Pečuhu

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Pečuha, 9. veljače priređen je Hrvatski bal, koji je okupio dvjestotinjak sudionika. Otvorio ga je predsjednik pečuške Hrvatske samouprave Ivan Gudan, koji je pozdravio među nazočnima generalnu konzulicu Vesnu Haluga, konzula Nevena Marčića i pečuškoga dogradonačelnika Lászlóa Őrija. Za svirku su bili zaduženi Pinka Band, Orkestar Vizin i DJ Dušan. Sretni su dobitnici kući mogli odnijeti vrijedne nagrade ovogodišnje tombole; glavna je nagrada bila HDS-ov dar, produženi vikend za dvije osobe u HDS-ovu poduzeću, Pensionu Zavičajnu u Vlašićima.

I ove je večeri posjetitelje oduševio nastup pinkovačkog sastava Pinka Band koji je pokazao da na Hrvatskom balu za

dobro raspoloženje gostiju nije bitno da se vije „balkansko“ i „srpsko-makedonsko“ kolo, nego je dovoljan sjajan orkestar, uz čije glazbeno umijeće nitko ne ostaje ravnodušan sjedeći na stolcu, već ga glazba vuče da se uputi na plesni podij. Uz spomenuti orkestar naizmjenice gosts je zabavljao Orkestar Vizin. Pokušaj okupljanja mlađeg naraštaja, na katu ispod sa strane pečuške Hrvatske samouprave, uz glazbu Dj Dušana nije izazvao preveliko zanimanje, okupilo se desetak zainteresiranih koji su se nakon nekoliko sati razišli kućama.

Branka Pavić Blažetin

Fotografijom o ljepotama rodnoga kraja

Malo pomursko mjesto Fičeház okruženo šumama, potocima, poljima bilo je nadahnuće Iloni Boroš da ovjekovječi svoje rodno mjesto na fotografijama. Njegova ljepota kroz objektiv amaterske fotografkinje prepoznata je i na natječaju o izradbi razglednice svojega mjesta u organizaciji Županijske knjižnice u Jegerseku, na kojem je osvojila prvo mjesto. Autorica se ovaj put predstavila među „svojima“, tj. u rodnome mjestu, u fičehaskoj Seoskoj knjižnici 21. veljače kada je otvorena izložba fotografija pod naslovom „Prema svjetlu“.

Izložba fotografkinje drugi je u nizu kulturnih programa nedavno obnovljene fičehaske Seoske knjižnice, saznajemo od njezine voditeljice Žužane Tot. Prvi je program bio predstavljanje spisateljice Ane Čiček, također rođene Fičehaskinje. Programi su namijenjeni ponajprije domaćoj publici, ali i znatizeljnicima iz okolnih naselja. Okupljene je pozdravila voditeljica Knjižnice, a o izložbi fotografija i o autorici govorio Ferenc Kardos, pjesnik, na mađarskome jeziku. Fičehaskom je ugođaju pridonijela i teta Rozika Broz, čuvarica pomurskih popijevaka, pjevanjem pučkih pjesama, no ove večeri u „premijer-planu“ bila je Ilona Boroš i njezine fotografije o voljenome pomurskom kraju, o bližoj okolini rodnoga kraja. Ilona Boroš počela je fotografirati prije neko-

Razglednica koja je osvojila 1. mjesto na županijskom natjecanju.

Autorica Ilona Boroš govori o nastanku fotografija i razglednica.

liko godina kada je dobila pametni telefon i gdje god je prošla, slikala lijepe potankosti. Jednom je svoju fotografiju poslala na natječaj, ali je nisu mogli izložiti zbog preslabe vrсноće njezine izradbe telefonom i tada je odlučila da će kupiti fotoaparat. Uz malo stručne pomoći, koju je dobila od Lászlóa Zagora i sa svojom marljivošću, naučila je fotografirati, iskušati mogućnosti fotoaparata i svjetla. Počela je svoje radove podijeliti sa širom publikom, od 2016. godine prijavila se na razne natječaje u okviru kojih su izložene njezine fotografije, nekoliko od njih su natječaj Fotoradionice „Műhely“, Mađarskog saveza zaštite okoliša, Art Brut galerije u Budimpešti, u povodu 500. obljetnice reformacije i drugi. Početkom prošle godine u Kući „Medgyaszay“ pod naslovom „Prozor prema svijetu“ imala je samostalnu izložbu, a na raznim drugim izložbama bila je zastupljena s fotografijama. Imati izložbu u svome rodnome mjestu poseban joj je doživljaj, pogotovo što su se odazvali u tako velikome broju, rekla je autorica fotografija. Trideset izloženih radova izabrala je s namjerom da kroz fotografije pokaže ljepote pomurskoga kraja, da uoči one detaljnosti koje su posebne, pokraj kojih čovjek često prolazi, a ipak ih ne zamijeti. Izložba „Prema svjetlu“, s jedne strane ukazuje na poigravanje svjetla prilikom fotografiranja, a s druge strane ima simbolično značenje, čovjekovu težnju prema svjetlu, tj. prema čistoći, prema čistim izvorima, prema čistoj duši,

što možemo naći u svakoj slici Ilone Boroš, bez obzira radi li se samo o nekoj pojedinosti prirode, zgradi, predmetu ili osobi. Dok čovjek gleda njezine fotografije, uoči koliko je malen u tome svijetu, koliko je važna i jedna mala tratinčica, skakavac, mak na polju, bez kojih bi život bio mnogo siromašniji i svi su to sitni trenutci življenja. Autorica je krenula od fotografiranja čiste prirode, preko gradnje čovjeka u prirodi, a na kraju smjestila je i čovjeka u nju zaokružujući tako sklad življenja na svijetu. Dok u početničkim djelima vidimo ponajprije prekrasnu prirodu toga kraja, na kasnijima nailazimo na igre svjetla, oblika i boja, koje daju poseban ritam i dinamiku fotografijama.

Ilona Boroš osim što voli slikati prirodu, rado fotografira i portrete, voli kada su joj slike spontane, objavljuje ih u izvorniku, bez ikakvih zahvata, jer želi ih prikazati u njihovu prirodnom sjaju, prirodnoj ljepoti, jer i otpadnuta žbuka sa zida, i bora na licu, i isušeno drvo, i blato na cesti, i rešetke na prozoru bolnice zasjaju kad na njih padne svjetlo. *beta*

Trenutak za pjesmu

Nešto čemu je možda ime baš to

*Za savršeno jutro savršene i stvari
i riječi morale bi biti u svome čistom
poretku, kao lišće koje će, nakon zime,
osvojiti opet granu taktikom onom istom
kojom se i ti služiš, pa ipak nešto kvari
čistoću jutra, nešto čemu je možda ime
baš to – ta savršenost*

Luko Paljetak

III. Gradišćanska gala u Šopronu

Kulturni centar Ferenc Liszt u Šopronu po treći put je postao dom gradišćanskoj folklornoj gali, 3. marčijuša, u subotu, po pozivu organizatorov, Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije, Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Hrvatske samouprave Šoprona i Šopronskoga hrvatskoga društva. Dvourna folklorijada povidala je o bogatom jerbinstvu Gradišćanskih Hrvatov, a dočarala nam je i lipote Hrvatske. Bizovačka narodna nošnja na koljnofski divojka jur na početku programa usmirila je pažnju mnogobrojne

TS Starci iz Šoprona

Diđji folklor HKUD Prigorec iz Markuševca

Folkloriši Dvojezične škole i čuvarnice iz Koljnofa

publike na pozornicu, pri početnoj jački u pratnji koljnofskih sviračev. Dr. Franjo Pajrić, moderator programa pak je pozvao cijeli skup na minutu šutnje na spominak Croaticine suradnice Katike Zámbo ka je ne samo djelala na Hrvatskom glasniku i Hrvatskom kalendaru nego na mnogobrojni gradišćanski izdanji, a nedavno je naglo preminula. HKUD Prigorec iz Markuševca s predsjednikom Krunoslavom Patalenom ovput je dopeljao diđu sekciju, a mali izvodjači su očarali nazočne ki su se burnim aplauzom zahvalili za produkciju. Koljnofska diđa folklorna grupa pod peljanjem učiteljice Biserke Brindze, sva je jača i bolja, njev gradišćanski splet diđjih igar s atraktivnim elementima od početka do kraja smo uživali. Šopronski tamburaši Starci iz duše guslaju, a najbolji su onda kad na repertoaru ležu domaće melodije. Ivan Mihovec Miki svoj utisak je ostavio u Koljnofu na ljetnom folklornom taboru, od njega naučenu koreografiju su ovput prikazali tančoši Koljnofskoga kola. Nardarski tamburaši nisu se samo predstavili s gradišćanskom jačkom, nego i

medjimurskom pjesmom, ku je rezultirala uz ostalo troljetna suradnja s dirigentom Slavkom Bregovićem iz Hrvatske. KUD Kopnlje iz Kemlje s peljačem Ferencem Nemetom stavlja naglasak na domaće folklorne kinče, ali ovom prilikom su donesli tance i iz matične zemlje. Hrvatski gala spektakl su završili sa svojom koreografijom folkloriši HKD-a Veseli Gradišćanci iz Unde. *Tiho*

Bogatstvo...

Člani Koljnofskoga kola u bizovačkoj narodnoj nošnji

Damir Krstičević posjetio HOŠIG

Potpredsjednik hrvatske vlade i ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević, u sklopu svoga službenog susreta s mađarskim ministrom obrane Istvánom Simicskóom, 7. ožujka 2018. s izaslanstvom posjetio je budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i đачki dom. Nakon intoniranja hrvatske i mađarske himne ministar Krstičević, među inima u društvu veleposlanika Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladena Andrića i ravnateljice Ane Gojtan, u parku ispred školskoga zdanja odao je počast aradskom mučeniku, hrvatskome generalu Karlu Kneziću i položio vijenac kod njegova poprsja. Potom je razgledao školsku zgradu.

Potpredsjednik hrvatske vlade i ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević prije susreta s mađarskim kolegom Istvánom Simicskóom u školskoj auli pogledao je kratak kulturni program hošigovaca, u kojem stihove Đuse Šimare Pužarova „Stojim pred vama“ kazivala je Maja Šindik, a splet plesova bačkih šokačkih Hrvata, koreografiju profesorice plesa Andreje Balint, izvela je plesna skupina Tamburica. Prigodni je govor održala ravnateljica škole Ana Gojtan, a nazočnima se obratio i ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević. Obraćajući se nazočnima, ravnateljica Gojtan naglasila je da posjet ista-

Ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević odaje počast hrvatskomu generalu Karlu Kneziću.

knutih osoba javnoga života Republike Hrvatske jača u hošigovima osjećaj pripadnosti hrvatskom narodu, zbližava ih s matičnom domovinom, a njegov je posjet ujedno poruka matične domovine da se cijeni njihov rad, uloženi naporu poradi očuvanja vrednota hrvatske kulture i proširenja hrvatsko-mađarskih veza. „HOŠIG-ov je kredito: pratimo uzore i želimo odgajati uzore. Mlade koji će imati konkurentno, suvremeno znanje, koji će očuvati hrvatski identitet, koji će biti podjednako opredijeljeni hrvatskom i mađarskom narodu i čiju osobnost obogaću-

Ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević druži se s učenicima.

Razgleda se Sportska dvorana Dražena Petrovića.

je dvojna kultura, a njenima se prednostima mogu koristiti na svome daljnjem životnom putu. Pomislimo li na strateške odnose dviju država, to je i dio konkurentnosti“, rekla je ravnateljica Ana Gojtan. Ministar Krstičević izrazio je svoje zadovoljstvo viđenim, i zahvalio na dobrodošlici. „Velika je važnost vas koji živite izvan Republike Hrvatske, i doprinosite širenju i očuvanju hrvatskog nacionalnog identiteta“, naglasio je ministar Krstičević te je dodao da ova vlada cijeni Hrvate izvan domovine. Čestitao je što se u HOŠIG-u njeguje, cijeni važnost podrijetla, da se uči hrvatski jezik i bogata hrvatska kultura. Pozdravio je školsku tradiciju imenovanja učionica po hrvatskim velikanima, te naglasio koliko je ponosan da sportska dvorana nosi ime jednoga hrvatskog sportskog velikana Dražena Petrovića. Polaznicima škole pak poručio je da budu marljivi i uporni u ostvarenju svojih ciljeva, jer su ispred njih brojne mogućnosti te u tome će uvijek imati potporu Hrvatske.

Potom je ministar obrane Damir Krstičević s izaslanstvom te u društvu ravnateljice škole Ane Gojtan razgledao vrtić, Sportsku dvoranu Dražena Petrovića, Plesnu dvoranu Antuna Kričkovića, i Kabinet hrvatskoga jezika i književnosti Marka Marulića. U vrtiću se družio s djecom, a o predškolskoj naobrazbi ministra je ukratko izvijestila voditeljica vrtića Jelica Kőrösi. Pri posjetu sportskoj dvorani ponovno je čestitao pobudi, te naglasio da izbor osobe Dražena Petrovića, kao vrsnoga hrvatskoga košarkaša, dobar je putokaz k ostvarenju ciljeva učenicima škole i budućim naraštajima. Nakon plesne dvorane posjetio se Kabinet hrvatskoga jezika i književnosti Marka Marulića, gdje je nazočnima o školskoj nastavi hrvatskoga jezika i književnosti govorila njihova profesorica Mirjana Karagić. Istaknula je da učenici, gimnazijalci redovito sudjeluju na državnim natjecanjima iz hrvatskoga jezika i književnosti na kojima postižu lijepe rezultate, obično su među prva tri mjesta, također je govorila i o tome da se predaje i hrvatski narodopis. Nevezano je druženje nastavljeno u školskoj knjižnici.

Kristina Goher

Generalno spravišće Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj

Programski i financijski izvješćaji, predlogi i glasi nezadovoljstva

Scenarij ovoljetnoga generalnoga spravišća uprav tako je izgledao kot i lani u ovu dob, pred Gradišćanskom galom u šopronskom Konferencijskom i kulturnom centru Ferenc Liszta, 3. marcijuša, u subotu. U peti je sazvana skupščina, a u manjkanju kvoruma pol ure kasnije je održano spravišće pod predsjednikovanjem Vincija Hergovića. Na samom forumu mnogo zastupnikov je falilo, iz već kih mjest nisu došli poslaniki. Dnevni red od šest točkov; izvješće o zasjedanju predsjedništva, o lanski programi, o financiji, plani za dojdueće ljeto u programu i pineznom smislu ter refleksije na sjednicu Hrvatske državne samouprave u svezi postavljanjem hrvatske državne lište na parlamentarni izbori, izglasan je, a zapisnik je znova vodila Mirjana Šteiner, tajnica DGHU-a.

Štefan Kolosar, Vince Hergović i Mirjana Šteiner pri društveni izvješći

Vince Hergović je pri prvoj dnevnoj točki naglasio da se je predsjedništvo DGHU-a u minulom ljeti šest puta sastalo, i pri raspravi od toga, kakov neka

bude Hrvatski državni dan u Starom Gradu, koji je 18. novembra 2017. ljeta uspješno održan, za kojega je zahvalno pismo poslao peljačtvu DGHU-a i predsjednik HDS-a, Ivan Gugan. Za ovu posebnu priliku sastavljena izložba s panoi se nalazi u Petrovom Selu, ali će svoje mjesto najti u Muzeju sakralne umjetnosti, otkud će se moći posuditi i dostaviti u svako naše naselje, koje će imati za to želju i namjeru. U lanskim programi su spomenuti dički i folklorni tabori, shodišća u Juru i Celje, različite kulturne manifestacije, pri kom je Vince Hergović spomenuo da bi se ovo ljeto s društvenim podupiranjem priredilo folklorno otpodne, moguće, u Petrovom Selu i Hrvatskom Židanu, ali da mjesta i termin još nisu stoprocentno

fiksirani. Pri drugoj dnevnoj točki o financiji je referirala Mirjana Šteiner ka je rekla da je trenutačno 567 jezero Ft u kasi, dokle 90 000 Ft u blagajni, to je sve skupa 657 jezero Ft, dokle je u dodatku rekao predsjednik da se neprestalno pišu i naticanja. Med programi ovoga ljeta je na istaknutom mjestu spomenut 1. juli, nedilja, kad će se na hodočasnom mjestu Peruške Marije, u židanskoj lozi, blagosloviti kip panonskoga sveca sv. Kvirina, sisačkoga biskupa, ubijenoga u Sambotelu, za kojega se predložilo da gradišćanske Hrvatske samouprave iz svojega budžeta pokriju jedan dio stroškov. Na inicijativu Stanka Horvata, predsjednika Hrvatskoga kulturnoga društva u Austriji, vrijeda će tri društvene delegacije iz Ugarske, Austrije i Slovačke poiskati kemljanski grob Mate Meršiča Miloradića i skupno položiti vijence povodom 90. jubileja rođendana našega velikana. Dva tajedne kasnije za jurskim shodišćem će se Gradišćanski Hrvati iz Ugarske otpraviti u austrijski Cogrštof k štatui Putujuće Celjanske Marije, ka će ljetos biti prikdana u augustušu hrvatskim faram u Pinčenoj dolini (od Narde do Petrovoga Sela). Uza to su još spomenuti tradicionalni tabori, festivali, kot i različite prezentacije. Pri šestoj delikatnoj točki oko postavljanja Hrvatske državne lište izraženo je neizmerno nezadovoljstvo gradišćanskih zastupnikov, pri kom je predsjednik Društva izjavio da Gradišćanci moraju dalje iskati svoje pute i mogućnosti. Po riči dr. Franje Pajrića, „u vodećoj hrvatskoj poziciji sedamdeset ljet dugo nij Gradišćanca, kot da bi bili ljudi druge klase!“ Nadalje je rekao da bi se moralo skupno razmišljati od toga, koje su šanse za izgradnju institucionalne baze sa zaposlenimi mladimi ljudi ki bi djelali za naše hrvatstvo, prlje nek izumremo. Pokidob je zastupnike vrime stiskalo zavolj programa, po Pajrićevom predlogu u bliskoj budućnosti neka se sazove još jedno spravišće, kade će moći svak reći, što ga stišće i što ga boli, i kako bi mogli dalje.

remu. Pokidob je zastupnike vrime stiskalo zavolj programa, po Pajrićevom predlogu u bliskoj budućnosti neka se sazove još jedno spravišće, kade će moći svak reći, što ga stišće i što ga boli, i kako bi mogli dalje.

remu. Pokidob je zastupnike vrime stiskalo zavolj programa, po Pajrićevom predlogu u bliskoj budućnosti neka se sazove još jedno spravišće, kade će moći svak reći, što ga stišće i što ga boli, i kako bi mogli dalje.

Tiho

Viroexpo 2018

Na prostor Visoke škole u Virovitici od 23. do 25. veljače održan je 23. međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede Viroexpo, na kojem se predstavilo više od 800 izlagača iz Hrvatske i 29 zemalja. Zemlja partner ovogodišnjeg sajma bila je Albanija.

Sajam je to koji iz godine u godinu okuplja sve veći broj obrtnika, malih poduzetnika i poljoprivrednika iz Slavonije, Podravine i cijele Hrvatske.

Sajam Viroexpou pratio je i niz popratnih događanja, a uoči sjednice Savjeta za Slavoniju, Baranju i Srijem, koja je održana u Virovitici 24. veljače, sajam je obišao i premijer Andrej Plenković.

Na sajmu se predstavila na samostalnome štandu i Općina Sopje koja zajedno s naseljem Starinom priređuje redovitu manifestaciju Dravsko proljeće, koja će ove godine biti 6. i 7. travnja u Starinu. Manifestacija je predstavljena na štandu Općine Sopje kao dio njezine turističke ponude.

Zajednica podravskih Hrvata predstavila se na ovogodišnjem Viroexpou na otvorenome prostoru gdje su kuhali podravski gulaš i ostale specijalitete. Okupio se znatan broj znatiželjnika, prijatelja i znanaca te su se družili s prijateljima, posebice s onima iz Općine Sopje.

AUTOCESTA BARČA – TEREZINO POLJE

Kako donosi portal www.vpz.hr, iskustva i Mađarske i Hrvatske o boljoj prometnoj povezanosti jedinstvena su. „Kada smo se prometno bolje povezali, počeo je neprekidni gospodarski razvoj, počeli su se smanjivati negativni demografski trendovi.“ Moglo se to čuti na okruglome stolu kojemu je tema bila prekogranično prometovanje, s naglaskom na otvaranje novih graničnih prijelaza, izgradnju mađarske autoceste M6 (prema Osijeku) i M60 (prema Barči i granici Republike Hrvatske odnosno Terezinom Polju).

Zaključilo se to u sklopu međunarodne konferencije „Mogućnosti suradnje u mađarsko-hrvatskome regionalnom razvoju“ koju je organizirala Europska grupacija za teritorijalnu suradnju Pannon EGTC, te kako je prometna povezanost iznimno važna za bolju gospodarsku razvijenost, jer s njom se otvaraju nova radna mjesta, a mladi su se ljudi zbog toga odlučivali ostati na tom području, pa su smanjeni i negativni demografski trendovi odlaska u druge europske razvijenije zemlje, a s tim se složio Zsolt Thoroczky, voditelj odjela Ministarstva za nacionalni razvoj iz Glavnog odjela za razvoj cestovne infrastrukture Mađarske.

Izgradnja novih prometnica i obnova željezničkih pruga pogoduju gospodarskom razvoju i zaustavljaju negativni demografski utjecaj loše prometne povezanosti. Stoga je od iznimne važnosti brza cesta koja bi povezala Zagreb s Viroviticom i ostatkom Hrvatske, Podravska brza cesta koja će ovaj kraj povezati prema Osijeku, ali i bolja povezanost s Mađarskom. Naime, Mađarska predviđa gradnju autoceste do Barče i graničnoga prijelaza Terezinog Polja. Upravo ta bolja prometna povezanost u skorju budućnosti, uz podršku Vlade Republike Hrvatske, virovitičko-podravskog župana Igora Androvića, dat će pozitivan zamah našem gospodarstvu i zaustaviti negativna kretanja. Osim toga punu podršku dajemo i željezničkoj povezanosti naše županije s Mađarskom, uz buduću trasu koja će ići od Virovitice preko Barče – rekao je između ostalog Milan Vandura u ime HGK Virovitičko-podravske županije.

Govorilo se i o novim graničnim prijelazima između Hrvatske i Mađarske, kako bi se smanjila udaljenost koja danas postoji između njih, na području Virovitičko-podravske županije, uz onaj postojeći kod Terezinog Polja, spominjao se i budući granični prijelaz koji bi se nalazio na području današnje Općine Sopje.

MARTINCI, KRIŽEVCI, STARIN

U organizaciji mjesnih samouprava spomenutih naselja, u suradnji s tamošnjim kulturnim udrugama i hrvatskim samoupravama, održane su mjesne proslave praznika 8. ožujka, međunarodnog Dana žena.

U spomenutim naseljima od starijega stanovništva, iznad sedamdeset godina, u velikom su postotku žene, te je mještanke i starije i one mlađe, a bilo je i najmlađih, obradovao poziv kojemu su se odazvale u lijepom broju u sva tri spomenuta naselja. Načelnici: martinački Levente Varnai, starinski Šandor Matoric i križevački Zsolt Cserdi svakomu su uručili stručak cvijeća i počastili ih večerom i zabavom. Tako je okupljene Martinčanke zabavljao pjesmom Stipan Đurić. Spomenuta tri naselja imaju zajedničko bilježništvo.

Sto sedamdeseta obljetnica Mađarske revolucije

Mađarska je revolucija bila sastavnicom revolucionarnog vala u Europi. Vodstvo revolucije samo je čekalo pogodan trenutak. Na Feudalnom saboru u Požunu nakon govora Lajosa Kossutha 3. ožujka, znali su da je došao trenutak. Kossuth je pozvao zastupnike i zahtijevao trenutno ostvarivanje oporbenoga programa reformi. Među tim reformama bilo je i oslobođanje kmetova uz uvjet da državna blagajna preuzme obvezu obeštećenja zemljoposjednika. Međudobno, 13. ožujka buknuła je revolucija u Beču, a zatim 15. ožujka u Pešti. Petőfi, Jókai, Vasváry i Bulyovszky sastavili su zahtjeve mađarskog naroda u dvanaest točaka. Među zahtjevima bili su sloboda tiska, odgovorno ministarstvo u Budimu, redoviti sabor u Pešti, jednakost pred zakonom i u vjeri, ukinuće feudalnih odnosa i podjela tereta. Svi ti zahtjevi ukratko su sažeti u tri riječi: sloboda, jednakost i bratstvo. Te tri riječi vodile su narod i davale mu nadu tijekom trajanja revolucije i građanskog rata. Vatreni govor Sándora Petőfija i Jókaija probudio je nacionalne osjećaje. Vođe revolucije, koji su bili uglavnom pisci, pjesnici i članovi Narodnog kazališta, zauzeli su tiskaru u ime naroda. Odmah su počeli tiskati dvanaest točaka i „Narodnu pjesmu“. Revolucionarni događaji nisu bili ograničeni samo na Peštu i Budim, nego su se slični događaji odvijali i u Đuru, Stolnom Biogradu, Debrecinu, Pečuhu i Temišvaru.

Za pametne i pametnice

HRVATSKA POVIJEST IZ TJEDNA U TJEDAN

Krbavska bitka

Potkraj 14. stoljeća širenjem Osman-skog carstva na Balkanskom poluotoku, sve više je prijetila opasnost od

Turaka. Već ugarsko-hrvatski kralj Sigismund ustrojio je tri obrambena tabora: prvi u srednjoj Europi, koji je trebao braniti Hrvatsku i Dalmaciju, drugi, slavonski, prema rijeci Uni, i treći, za obranu sjeverne Bosne i Podunavlja. Od 1458. do 1490. Hrvatskom i Ugarskom vlada kralj Matijaš Korvin koji je sklopio s bosanskim kraljevima savez protiv Osmanlija. Pošto ljeti 1463. sultan Mehmed II. prodre u Bosnu, kralj Matijaš obnovio je obrambeni sustav, jajački uz rijeku Vrbas i srebrenički u istočnoj Bosni. Nastojao je okupiti europsku kršćansku vojsku

za pohod protiv Turaka. Sklopio je ratni savez s Venecijom. Poticaj okupljanju vojske europskih država za protuturski pohod dao je tadašnji papa Pio II. (1458. – 1464.). Matijaš je trebao biti nositelj pohoda

na Balkanskom poluotoku, a u

Anconi se trebalo okupiti križarsko brodovlje. No nakon Papine smrti u kolovozu 1464. godine, pripreme za pohod za oslobođanje jugoistočne Europe od Turaka zauvijek su prekinute. Međutim, samostalnim ratnim pohodima protiv Turaka u razdoblju od 1464. do 1469. godine kralj Matijaš uspio je ojačati obranu južnih krajeva svojega kraljevstva.

Mješoviti odbor zasjedao u Lendavi

Mješoviti odbor Međimurske županije za suradnju s pomurskim Hrvatima zasjedao je 27. veljače u Lendavi u gradskoj vijećnici. Članove Odbora primio je gradonačelnik Anton Balažek sa suradnicima, a u ulozi domaćina našao se i član Odbora Đanino Kutnjak, predsjednik Hrvatskoga kulturnog društva Pomurje, odnosno predsjednik Saveza hrvatskih društava Slovenije. Na zasjedanju je bio i Milan Bošnjak, savjetnik s posebnim položajem za pitanja nacionalne hrvatske manjine u inozemstvu pri Središnjemu državnom uredu za Hrvate izvan Hrvatske. Prihvaćeno je izvješće o prošlogodišnjem radu, te dogovoreno usklađivanje programa za tekuću godinu. Članovi su se upoznali s Hrvatskim domom te planovima grada Lendave, koji bi se kandidirao za Europsku prijestolnicu kulture 2025. Godine, u čemu prosi pomoć i podršku od predstavnika s tromede.

Mješoviti odbor svoju drugu sjednicu u tekućoj godini premjestio je u Lendavu, u slovensko mjesto, čija hrvatska zajednica, na čelu s Đaninom Kutnjakom od 2007. godine članica je Odbora. Hrvati u Sloveniji nemaju status nacionalne manjine, stoga im je potreban veći napor da budu organizirani, da očuvaju hrvatski jezik i kulturu, od izrazite je važnosti pomoć od Hrvatske i susjedne hrvatske županije, Međimurja. Hrvate u Lendavi okuplja Hrvatsko kulturno društvo Pomurje, imaju svoj Hrvatski dom. Međimurska županija i materijalno podupire lendavske Hrvate, osigurala je za njih nastavnika za hrvatski jezik, ponudila pomoć u poučavanju tamburice, folkloru i u drugim programima. Hrvatska zajednica grada Lendave ubuduće želi ostvariti višu razinu kulture s izgradnjom i utemeljenjem Hrvatskoga kulturnog centra Zrinski. U tim nastojanjima ima potpunu potporu Međimurske županije, naime Lendava svoju budućnost vidi u razvoju turizma i kulture. Članovi su Odbora saznali da će Lendava priložiti kandidaturu za Europsku prijestolnicu kulture 2025. godine. Lendavski gradonačelnik Anton Balažek istaknuo je da ta kandidatura želi pokazati da Europa nisu samo veliki gradovi ili prestižna kultura, nego da su njezina srž mikroregije u kojima ljudi i narodi stoljećima žive jedni s drugima. Lendava svoju priču gradi na širem prostoru koji osim slovenskoga Prekomurja uključuje i pogra-

Predsjednik Odbora izvješćuje članove o prošlogodišnjem radu.

nične hrvatske, mađarske i austrijske regije. Gradonačelnik je pozvao sve predstavnike tromede da razmisle i predlože svoje zamisli na koji bi se način uključili. Konačna će odluka o tome biti potkraj 2019. ili početkom 2020. godine, ali na kandidaturu treba se dobro pripremiti. Predsjednik Odbora Josip Grivec, ujedno dožupan Međimurske županije, izvijestio je o lanjskom radu Odbora i o sufinanciranju raznih projekata u mađarskom i slovenskom Pomurju. Županija je za djelovanje Odbora, odnosno potpomaganje projekata lani iz svojega proračuna izdvojila 50 tisuća kuna, iz čega je potpomagala Festival „Vino i tambure“ u Sumartonu, Festival gibanice u Serdahelu, te jedan projekt

lendavskog HKD Pomurje. Svi su programi podjednako potpomognuti s 10 tisuća kuna, a osiguran je autobus za izvođače programa predstavljanja pomurskih Hrvata iz Mađarske pod naslovom „Saka kita vehne ka korena nema“. Županija će i u 2018. godini s istom svotom potpomagati djelovanje Odbora, odnosno njegove programe koji se ostvaruju s njegovom suradnjom. Predstavnik Središnjega državnog uredu za Hrvate izvan Hrvatske izvijestio je nazočne o aktualnim događanjima u Središnjem uredu, privukao je pozornost na nedavno objavljeni Poziv, te o planu proširenja mogućnosti studiranja na raznim fakultetima u Hrvatskoj. U roku dva tjedna članovi će Odbora dostaviti svoje programe za tekuću godinu, pa će se na temelju toga odlučiti o njihovom financiranju. Na kraju zasjedanja članovi Odbora posjetili su Hrvatski dom.

beta

Pred Hrvatskim domom

PARLAMENTARNI IZBORI

8. TRAVNJA 2018.

HRVATSKA LISTA

**REGISTRIRAJ SE ZA HRVATSKU LISTU
NEK SE VIDI DA NAS IMA!**

Hrvatska državna samouprava